

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΑΛΛΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ ΣΚΑΡΡΟΝ

Ένας σατυρικός ποιητής που δεν εφείσθη ούτε του έαυτού του. Έ ο ρασοφόρος γλεντζές. Η νεανικές τρέλλες του Σκαρρον. Η άφορμη της παρχλυσώς του. Η άργομοσιές και ή ντ έ Μαιντενόν παντρεύτηκε τον παράλυτο ποιητή. Έ θανάτος του.

μεγάλος σατυρικός ποιητής και θεατρικός συγγραφέας Παύλος Σκαρρόν γεννήθηκε το 1610 στο Παρίσι, όπου και πέθανε στις 14 Οκτωβρίου 1660.

Κατά το σχετικά μικρό χρονικό διάστημα της φιλολογικής του δράσεως, πόσα δεν έγραψε και πόσα γεγονότα και πρόσωπα της εποχής του δεν έσατίρισε! Κι όταν από την κωμική του σάτυρα έξαναληθήκανε όλα τα άξια λόγων γεγονότα, όταν δεν τούμεινε πια ούτε ένας έχθρος ή φίλος για να σατυρήσει—γιατί ή πένα του ή «φαρμακερή», όπως γράφει ο Συρανόν ντε Μπερζεράκ, ήταν έξισου επικίνδυνη για τους φίλους του και για τους έχθρους ή πένα του ή «φαρμακερή», όπως γράφει ο Συρανόν ντε Μπερζεράκ, ήταν έξισου επικίνδυνη για τους φίλους του και για τους έχθρους

του—τότε ο Σκαρρόν έστρεψε τα βέλη της σάτυρας του έναντι του έαυτού του κι άρχισε να κοροϊφεί τις συνήθειές του, το γάμο του, την τρομερή του ασθένεια και τους φριχτούς πόνους που τον βασάνισαν ως τη στιγμή που ξεψύχησε.

Γιατί ο εύθυμος αυτός που έκανε τόσο πολύ τους συγχρόνους του να γελάσουν, παρέλιξε κριολεκτικώς σε ήλικία 28 ετών!

Έκτός από τα σατυρικά του ποιήματα, ο Σκαρρόν άφησε περισσότερα από τριάντα έμμετρα θεατρικά έργα, από τα οποία ξεχωρίζουν ή «Γιγαντομαχία», ο «Λούιλος Παραμέντης», ο «Έλεος Μαρκήσιος», ο «Πρίγκιπ Κουρσάρος» και ή «Ψευτική εμφάνιση». Άφησε επίσης και μερικά κωμικοτραγικά διηγήματα, απ' τα όποια ξεχωρίζει ο «Υποκριτής», που ενέπνευσε το Μολιέρο να γράψει τον «Ταρτούφος» του.

***

Άλλ' άς πάρουμε τον Σκαρρόν από τη νεανική του ήλικία. Σε ήλικία είκοσι μόλις χρόνων, τον βρίσκουμε... ρασοφορέμνο! Γιατί ο Σκαρρόν, για να υπακούση στην επιθυμία του πατέρα του, είχε διαλέξει το έκκλησιαστικό στάδιο. Όστόσο, παρ' όλα τα ράσα του, ήταν πρώτος και καλύτερος στην κοσμική κίνησι του Παρισιού κι έπαψε το σπουδαιότερο ρόλο στα περισσότερα από τα άριστογραμματικά σκάνδαλα.

Κατά την εποχή εκείνη, ο Σκαρρόν δεν είχε ακόμα άρχεισι ν' άπασχολή τους συγχρόνους του, με την κωμική σάτυρά του. Τα γλέντια, τα σκάνδαλα, τα έργα, δεν τού άφινανε καιρό για να γράψει.

Οι σύγχρονοί του μάζ τον παρουσιάζουν ως ένα άγνο γλεντζέ που λίγο σκατιζόταν αν ρεζίλιε το ίερατικό του ένδυμα με ένα σκάνδαλο και ως ένα πρώτης τάξεως κατακτητή τριφερόν ύπαρξένον.

Ο Σκαρρόν ήτρεξε στενός φίλος των περιφημων Λαΐδων της εποχής, Μαριόν Ντελόρι και Νινόν ντε Λαγκλό. Είπε δε ζήτημα αν θ' άποφάσιζε να γράψει ποτέ, αν, κατά το 1638, δεν προσεβάλλετο από γενική παράλυσι.

Κατά τον ιστορικό Λά Μπωμέλ, ο Σκαρρόν ο όποιος είχε πάει τότε στη Μάνς για να περάσει τη βδομάδα του Καρναβάλου, άπεφάσισε μιά μέρα με δυο φίλους του να μεταμφιεστούν σε άγίους. Γνωθήκανε λοιπόν όότε-ελα και οι τρεις, άλείφανε το σώμα τους με κηράκι, κυλισθήκανε σε λούπια και έτσι παρουσιάστηκανε στο κοινό, που στην άρχή έμεινε κατάπληκτο. Μόλις όμως πέρασε ή πρώτη έντύπωσις, άνδρες και γυναίκες τους βάλανε στο κυνήγι με πολύ κακές διαθέσεις. Για να σωθούν, πηδήσανε κι οι τρεις από μιά γέφυρα στον ποταμό. Και οι μόν δυο φίλοι του, τα όνόματα των όποιων δεν αναφέρει ο Λά Μπωμέλ, πνιγήκανε. Αιτός όμως σώθηκε, γιατί ήταν άριστος κολυμβητής, αλλά την ίδια μέρα έπεσε στο κρεβάτι, όπου και πέρασε παράλυτος δλη του την υπόλοιπη ζωή, δηλαδή είκοσι δυο δόζαληρα χρόνια! Είπε περίεργο το γεγονός ότι

όλοι οι βιογράφοι του συμφωνούν με τον Λά Μπωμέλ, ότι αίτια της παράλυσός του ήταν το άκούσιο αυτό λουτρό. Στον προσεκτικό έμιος μελετητή της ιστορίας, αυτό φαίνεται άπίθανο για πολλούς λόγους. Πρώτο απ' όλα ο Σκαρρόν πήγε στο Μάνς κατά το 1643. Έπομένως ήταν ήδη παράλυτος όταν έπεσεέφθηκε αυτή την πόλι, αφού όλοι οι βιογράφοι του συμφωνούν στο ότι παρέλιξε κατά το 1638. Έξ άλλου ένα τέτοιο σκάνδαλο που θέλησε την άξιοπρέπεια του κλήρου κατά την άσθηρή εκείνη εποχή, πώς ήταν δυνατόν να μείνη μιστικό ένα δόζαληρο αίωνα για να το άποκαλύψει ο Λά Μπωμέλ 120 χρόνια μετά το θάνατο του ποιητού; Ούτε ένας από τους συγχρόνους του Σκαρρόν αναφέρει τίποτε το σχετικά. Κι' άς μη λημονομει ότι ο Σκαρρόν είχε έχθρους οι όποιοι μπορούσαν να χειριστούν την πένα μ' δση ενόχεια την χειρίζονταν κι' ο ίδιος κι' οι όποιοι θα έκαμεταλλένοντουσαν σίγουρα την εύκαρία αυτή για να τον ρεζίλιέρον.

Ο ίδιος ο ποιητής στην περιφημη «Αίτησι» του προς τον Καρδινάλο Ρισελι έκહેτε ότι άδυνατεί να μαντέψει την αίτια του δυστυχήματος του. Ο δε Ταλλεμάν ντε Ρεώ, σύγχρονός του ιστορικός, άποδίδει το λάθημά του στην ένέργεια ενός φαρμάκου κάποιου κωμικοτραγικού, στον όποιο είχε καταφύγει για τη θεραπεία ενός... νεανικού του νοσήματος.

Η έκδοχή αυτή είναι περισσότερο πιθανή.

***

Το ποιητικό δαιμόνιο του Σκαρρόν εκδηλώθηκε σχεδόν μαζί με το άτύχημά του. Στην άρχή έγραψε μερικά ποιήματα και σε λίγο κυκλοφόρησε το πρώτο του βιβλίο με τον τίτλο: «Δωρα για τη Μαριόν Ντελόρι και τη Νινόν ντε Λαγκλό». Από το βιβλίο του αυτό έκέρδησε άρκετά, αλλά πολύ πριν άρχεισι να κερδίσει από τα ποιήματά του, είχε καταφέρει με την ένέργειά του να πετύχει ένα σωρό άργομοσιές.

Είχε ισχυρούς φίλους στην Αύλη, την έννοια του Ρισελι και γι' άρκετο καιρό και αυτό το Μαζαρίνο, που τον γελοιοποίησε κατόπιν, άφηρώντας τη δουλειά του. Η κυρία ντε Άρσόν τον παρουσίασε στην Άννα την Αύστριακή, ή όποια του έξασφάλισε και άλλες άργομοσιές, ακόμα και τον έτιμησε με τον τίτλο του... «Υψηλού Άσθενοδός της Α. Μ. της Βασιλείσης».

Παράλυτος ο Σκαρρόν, ύποφέροντας από φριχτούς πόνους, οι όποιοι δεν τον άφινανε να κλείση μάτι δλη τη νύχτα στο κρεβάτι του, χωρίς να μπορέ να ξεκολλήσει από την πολυθρόνα του και να κάνει ένα βήμα, πώς είχε τη διάθεσι να γράψει δσα έγραψε;

Το σαλόνι του ήταν κάθε βράδυ πλημμυρισμένο από άθρόπους των γραμμάτων, καλλιτέχνας, πρίγκιπας, τιτουλούς και αδελφούς, οι όποιοι μ' εύχαριστήρον άκουγαν τα κωμικά του περιγράμματα.

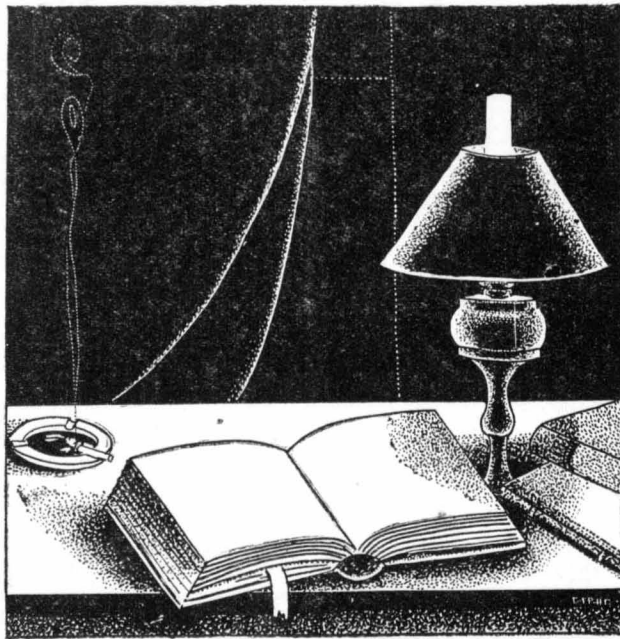
Κάποτε όστόσο ο Συρανόν ντε Μπερζεράκ περιάχτηκε από δυο στίχους του κι' έγραψε για το Σκαρρόν αυτές τις γραμμές:

«Πάνε δέκα χρόνια από τότε που ή παράλυτος δεν άραξε απ' το λαμό χωρίς δυστυχώς να κατορθώσει να τον ανίξη».

Κατά το 1650, ο Σκαρρόν γνώρισε τη Φραγκίσκη ντ' Ομπανιέ, ή όποια άργότερα άπεθανιστήρισε ως κυρία ντε Μαιντενόν, και ζήτησε το χέρι της από τη φτωχή της μητέρα. Η αίτησις του γίνικε δεχτή, παρά την άσχημά του και την παράλυσιά του.

—Καλύτερα να γίνω γυναίκα ενός παραλυτικού, παρά να κλειστώ σε μοναστήρι! Είπε τότε ή Μαιντενόν, ή όποια μετά το θάνατό του έγινε έννοσημένη του Λουδοβίκου 14ου και ή όποια αν δεν έκαυσε στο γαλλικό θρόνο, άνέβηκε τα περισσότερα από τα σκαλοπάτια του.

Η γυναίκα του, έκανε τ' άδύνατα δυνατά για να γλυκάνη τη μαρτυρική ζωή του άθρόπου που την τραβήξε από τη ένυστηρία και την άφάνεια, το κεφάλαιο δε αυτό της ζωής της κατόπιν Κυρίας ντε Μαιντενόν είναι πραγματικά συγχνητικό, μοιλονότι ή κακή γλώσσα της εποχής είχαν διαδώσει ότι ο νεαρός Ισπότης Βιλλαρού, που σύναζε στο σπίτι του Σκαρρόν, την συναντούσε ταχτικά στο περίφημο ΚΙ-

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΑΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κεντσαμπολιέ)

Ένα χαριτωμένο σκίτσο του Μωρίς Σεβαλιέ, παρμένο από πίσω, ενώ ο περιφρημος καλλιτέχνης εκτελεί ένα σκίτς.

—Μετά τόν όμιλοδντα, δύο τελειοποιήσεις ακόμη χειριάζεται ο κινηματογράφος, για να γίνη έντελώς τέλειος: Νά γίνη φρεσκόσ εγχρωμός και ανάγλυφος, δηλαδή ν' αποκτήση και τρίτη διάσταση, βάθος.

—Η σχετικές δοκιμές συνεχίζονται από έ ών στή Γερμανία και στήν Αμερικη, άγγέλλεται δέ ήδη ότι και ο διάσημος Γάλλος φρεσκόσ Ζωφς Κλωντ, ένας από τούς μεγαλύτερους επιστήμονας τής έποχής μας, άσχολείται με τό ίδιο πρόβλημα.

—Κατά τή γνώμη τών ειδικών, ή λύσις τού σπουδαιότατου αυτού προβλήματος δέν πρόκειται ν' άργήση πολύ άκόμη.

—Ο Ντουγγιάς Φαίριμαντ, ο άεικίνητος αυτός άνθρωπος, πού έκαμε περίον τό γύρο τού κόσμου, έγκατέλειπε πάλι τό Χόλλυγουντ πρό ήμερών, για να κάνει ένα ταξίδι στήν Άνω Ανατολή.

—Θά πάη στήν Κίνα και στήν Ίνδοκίνα, Κύριος σποκός και τού νέου αυτού ταξιδιού του — όπως ήταν και τού προηγου — έινε τό κινήρι τών άγρίων θηρίων.

—Ίδού τώρα και κάτι πού θά ενδιαφέρη άσφαλώς πολύ τούς θαυμαστάς τών άστέρων: Τό χρώμα τών ματιών τών σπουδαιότερων βεντετίων.

—Καστανά μάτια έχουν: Η Κλωννιέ Κοζμπερό, ή Ζαννέτ Γκαίμφορ, ή Κλάρα Μπλόν, ή Τζέωαν Κρόουφορντ, ή Μπεινέ Ντάνιελ, ή Ντολορέσ ντελ Ρίο, ή Λουίε Βελέζ, ή Ήβλιν Μπρέντ, ή Άίλα Λή, ή Άίλιη Νταμιτά, ή Σάβιλν Ήλιερ.

—Γαλάνα μάτια έχουν: Η Μάρλεν Ντήτρω, ή Νόρμα Σήσφορ, ή Γιορέτα Γκάμιο, ή Ταλλούλα Μάινκλαντ, ή Μάρλον Νταίβις, ή Μόριαν Χόττανς, ή Γκλόρια Σβάνσον, ή Άίλιν Τάσμαν, ή Μαρι Πρεβό, ή Νάνον Κάρολ, ή Άλβισον Σάλισουορ, ή Τουλιέττα Κόμπτον, ή Καρόλ Λομτάρ, ή Σουβία Σίδνεϋ, ή Λάουρα Λά Πλάντ, ή Άννίτα Παίητς, ή Λούις Μόραν.

—Γκριζά μάτια έχουν: Η Μαιρη Πίτφορντ, ή Ουάιν Γκίμπσον, ή Ρουθ Τσάπτερτον, ή Μπίλλι Ντόβ, ή Δοροθέα Μαζαίνη.

—Τά μάτια τής Έλίσα Λάντι, τέλος, έινε πράσινα. Τής Κόλιν Μοϋρ έινε τό ένα γαλάσιο και τό άλλο καστανό. Στήν όθόνη όμως φαίνονται όμοια.

—Νά τώρα και μερικά πράγματα πού άσφαλώς θά τά άγνοήτε:

—Ο Κλάρ Γκάμπλ — τό σημερινό είδωλο τών γυναικών — πού κερνίζει πάντοτε πιτα στήν όθόνη, έχει λάβει τόσες πιτες, ως δύο, από τούς θαυμαστάς του, ώστε δέν έχει πλέον... πού να τις βάλη!

—Ο Όλιβ Μπρούκ χειριείται τόν πρώτο ρόλο του στόν κινηματογράφο, στήν τέχνη τήν όποία έχει να κάνει κύκλους με τόν καιτό τού ταγάρου τού άνερα.

—Πριν παίξει στόν κινηματογράφο ο περιφρημος σκηνοθέτης και ήθοποιός Έρικ φόν Στροχάιμ, είχε προσάφθει σ' ένα μυστικόν-χάλλι ως σκηνοθέτης, υπό τόν όρο να μην παίξη ο ίδιος. Τόν είχαν βρει δηλαδή άπαίσιο ως ήθοποιό!

—Ο Βλαδιμηρος Σοκολώφ, ο περιφρημος πρωταγωνιστής τών ταινιών «Ούτοπία» και «Άτλαντις», είχε σπουδάσει φιλολογία στό Πανεπιστήμιο τών Παρισίων. Έπηρε δέ τό διπλωμά του ως διδάκτωρ, χάρις και σέ μίαν ένάμισμη διατριβή του για τήν ποιήσι του Μαλλαρμέ.

ΤΡΙΝΟ δωμάτιο τής Νινόν ντε Λαγκλό.

Μιά νύχτα τού 1860, ο Σκαρρόν προσεβλήθη ξαφνικά από ένα άσυγκράτητο και επίμονο λάβρυγγα. Οί γιατροί, όταν τόν είδαν, καταλάβαινε άμέσως πός τό τέλος του ήταν ζήτημα ώρών.

—Άν τή γλυτώσω—έλεγε ο ποιητής στούς φίλους του πού είχαν περικυλώσει τήν πολυθρόνα του—τί όρασία σάτυρα πού θά γράφω για τό λάβρυγγα!

Γύρω του όμως όλοι κλαίγανε. Τότε ο Σκαρρόν μ' ένα μικρό χαμόγελο τούς ειπε:

—Φίλοι μου, δέν θά σάς κάνω να κλάρετε τόσο όσο σάς έκανα να γελάσετε...

Πριν ξεψυχήσει, πρόφτασε κι' έγραψε και τό τελευταίο του τετραστιχο, τό επιτύμβιό του:

Μή τόν ξεπνήσατε! Σιγά
Από δώ πέρα όταν περνάτε
Εινε ή πρώτ' αυτή ή βραδεία
Πού ο άμοιρος Σκαρρόν κοιμάται.

—Ο Ρέγκαναντ Ντένυ ήταν άλλοτε πυγμάχος και άεροπόρος στήν Άγγλία, ο Ίωάννης Κέροσολτ, ποδηλατιστής στή Δανία, ο Ουάιλας Μπλιν ήλεκτρολόγος και ο Μπάστερ Κήτον λιπότος στά πλοία τών άμερικανικών λιμάνων.

—Στά στούντια γίνεται συνήθως μεγάλη χρήση στοισάχατου, για να σφραγίζεται με αυτό τό μακιγιάζ τού προσώπου. Όταν λοιπόν κάνει πολλή ζέστη, ή ποσότητες στοισάχατου πού εοδεινώνται έχει έινε τεράστιες.

—Η Άλίση Τισοό έντεμπονιότατος στόν κινηματογράφο παίζοντας ρόλους παιδιών, στίς ταινίες τού Λουί Φερίαντ.

—Οί σκηνοθέται Πιέρ Μπιγιόν και Κάρλ Λαμάκ ήσαν μηχανικοί, πριν έπιδοθούν στόν κινηματογράφο.

—Ο Φρειδερίκος Μάρτς έινε ένας από τούς καλύτερους τεννίστες τού Χόλλυγουντ.

—Ο Γκάρν Κούπερ φορεί πέτινα σακκάκια τών χειμώνων.

—Έφτασαν στό Παρίσι ή περιφρημη βεντετίνα Κόνσταντ Μπέννετ—πού έινε γνωστή ως σή άσχετότερα πληροφοριόμη ηθοποιός τού κινηματογράφου — και ο σύζυγός της Γάλλος μαρζήσιος ντε λά Φαλαίς, ο πρώην σύζυγος τής Γκλόρια Σβάνσον.

—Με τό ταξίδι αυτό οί δύο σύζυγοι — πού είχαν παντρευτεί πρό έτους περίου, από έρωτα — κάνουν μια άπόπειρα για να διασεχάσουν τήν πλήξη, από τήν όποία κατελήφθησαν από... τήν έπομένη τού γάμου τών!

—Τίποτε δέν έινε πού άξιοθρήνητο από έναν κοινού δυστυχισμένο. Άκούστε π.χ. τί λέει ο Μπάστερ Κήτον σέ μια συνεντευξή του σ' άμερικανικά φύλλα:

—«Η κυρία Κήτον με διώχνει. Οχι γιατί ένδιαφέρεται για κανέναν άλλο άνδρα. Δέν ζητεί τίποτε. Άπλούστατα, δέν με θέλει. Κατέληξε στό συμπέρασμα ότι είμαι άχρηστος. Έχει τή γνώμη ότι είμαι άκατάλληλος γι' αυτή. Δέν μπορεί, λέει, να ύπολογιση πειά σέ μένα. Δέν είμαι πειά, παρ ό ένας ρατί. Τά παιδιά μας τά βάλαμε σ' ένα στρατιωτικό σχολείο, κτ.λ.»

—Η κυρία Κήτον πού διώχνει τόν Μπάστερ και ζητεί διαζύγιο, έινε ή Ναταλία Τάλματς, ή νεότερη από τίς τρεις αδελφές Τάλματς, πού όλες έχουν πάρε και' επανάληφην διαζύγια. Σόι πάει, δηλαδή, τό βασίλειο...

—Η Ζαννέτ Μάκ Ντόναλντ, ή όραία Άμερικανίδα βεντετίνα με τήν ύπεροχη φωνή, έχει φασαρίες.

—Τήν κατηγορούν ότι ξελόγισσε τόν Μωρίς Σεβαλιέ, ο όποιος άρνείει τή γυναίκα του, τήν πιστή Ύβόννη Βαλλέ, για να τήν παντρευτή.

—Έξ άλλου, οί διευθυντά τού παρισινού θεάτρου «Γκαίτε-Λυρική», ζητούν από τήν Ντόναλντ άποζημίωσι 1.000.000 φράγκα, γιατί δέν φάνηκε συνεπής σ' ένα συμβόλαιό της, σύμφωνα με τό όποιο έπρεπε να πάη στό Παρίσι και να παίξη στό θέατρο.

—Κατόν όλων αυτών, ή Ζαννέτ έινε άπαρηγόρητη. Λέγει δέ ότι ποτέ δέν θά ξαναπατήση στήν Εύρωπη, άφού τής φέρονται έτσι οί θεατρώνια και ότι δέν θά ξαναπατή πειά μαστί με τόν Σεβαλιέ, για να μη τήν σκεφαντόν ότι τόν ξελόγισσε.

—Ένα περιεργό σανάδαλο άπασχολεί τή Νέα Ύόρκη.

—Η ήθοποιός τού κινηματογράφου Μπέττυ Κόμπτον, περιφρημη προπατών για τίς γάμπες της, πού θεωρούνται από τίς όραιοτέρες τού κόσμου, κατήγγειλε τόν δήμαρχο τής Νέας Ύόρκης Τζέιμν Ουάλλκερ, ότι έδωκε χρήματα από τόν προϋπολογισμό τού Δήμου σέ μίαν άγνωστη γυναίκα.

—Έγιναν σχετικώς άνακρίσεις και άπεκαθήφθη ότι ή άγνωστη γυναίκα, ή όποία έτέπωσε τά χρήματα τού Δήμου, ήταν ή... ίδια ή Μπέττυ Κόμπτον!

—Και παραμένει πειά μυστήριο γιατί ή καλλιτέχνης έκαμε αυτή τήν καταγγελία έναντίον τού... έαυτού της!

Η Άρλέττα Μαρσάλ, ή μεγάλη Γαλλίδα βεντετίνα τού βωδου κινηματογράφου, πού γυρίζει τώρα, έπειτα από μεγάλη άπουσία, τήν πρώτη όμιλούσα ταινία της.

Η Ρακέλ Μελλέρ, ή παγκοσμίου φήμης Ίσπανίδα καλλιτέχνης, ή όποία έγύρισε πρό μηνός σέ όμιλούσα «βερσιόν» τής «Άντοκρατορικές Βιολέττες» πού υπήρξαν ένας από τούς θριαμβούς τού βωδου κινηματογράφου.